

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Milan Lipovského a sudcov JUDr. Martina Piovartsyho a JUDr. Viliama Dohňanského v trestnej veci obvineného **A. P. a spol. pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny** podľa § 296 Tr. zák. a iné, prerokoval na neverejnom zasadnutí dňa 14. augusta 2012 v Bratislave sťažnosti obvinených A. P. a M. O., ktoré podali proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica zo dňa 19. júla 2012, sp. zn. BB-3T 13/2012, a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosti obvinených A. P. a M. O. **sa z a m i e t a j ú .**

O d ô v o d n e n i e

Senát Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica uznesením zo dňa 19. júla 2012, sp. zn. BB-3T 13/2012, rozhodol tak, že podľa § 79 ods. 3 Tr. por. žiadosti obvinených A. P. a M. O. o prepustenie z väzby na slobodu zamietol.

Podľa § 80 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. por. neprijal písomný sľub obvineného A. P. a zamietol aj žiadosť o nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným A. P..

Proti tomuto uzneseniu zahlásil ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť obvinený P. ako aj obhajca obvineného O. v mene jeho klienta priamo do zápisnice o neverejnom zasadnutí, ktoré neskôr obaja obvinení písomne odôvodnili prostredníctvom svojich obhajcov (č.l. 14556 – 14557, 14561-14562).

Obvinený P., prostredníctvom svojho obhajcu, v písomných dôvodoch podanej sťažnosti uviedol v podstate tie isté dôvody, ktoré uviedol vo svojej žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu, doručenej Špecializovanému trestnému súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica dňa 3. júla 2012. Namietal tiež, že pri svojom výsluchu preukázal, že disponuje peňažnými prostriedkami a v prípade prepustenia na slobodu má možnosť sa okamžite zamestnať a aj keď má pozastavený výkon advokátskej činnosti, má možnosť zamestnať sa ako podnikový právnik.

Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnuté uznesenie a sám vo veci rozhodol tak, že obvineného prepustí z väzby na slobodu, alternatívne prijme písomný sľub obvineného podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por., alternatívne využije možnosť nahradenia väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Obvinený O., prostredníctvom svojho obhajcu, uviedol vo svojej sťažnosti, že jeho trestná činnosť nie je dostatočne preukázaná. V obžalobe sú mu kladené prokurátorom za vinu len bagatelné skutky, pri ktorých obvinený nemal možnosť podať dostatočné vysvetlenie na objasnenie veci v prípravnom konaní. Dôvody pre ponechanie obvineného vo väzbe sa stále v jednotlivých rozhodnutiach súdov opakujú. Namietala tiež, že v jeho prípade dôvody útekovej ani preventívnej väzby nie sú dané. Navrhol preto, aby Najvyšší súd jeho žiadosti o prepustenie z väzby vyhovel.

Na základe podaných sťažností Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovatelia podali sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia a zistil, že sťažnosti obvinených A. P. a M. O. nie sú dôvodné.

Z obsahu predloženého spisového materiálu Najvyšší súd zistil, že prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky podal dňa 10. apríla 2012 pod sp. zn. VII/1 Gv 54/09-611 obžalobu okrem iných aj na obvinených **A. P.** v skutku I. obžaloby pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák.; v skutku II. obžaloby v bode č. 2/ a 5/ pre obzvlášť závažný zločin obchodovania s ľuďmi podľa § 179 ods. 1, ods. 4 písm. c/, ods. 5 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 141 písm. a/ Tr. zák., vo viacčinnom súbehu s obzvlášť závažným zločinom legalizácie príjmu

z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 1 písm. a/, písm. b/, ods. 4 písm. a/, písm. b/, písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 141 písm. a/ Tr. zák.; v skutku III. obžaloby v bodoch 1/, 2/, 3/, 4/, 5/, 6/ pre obzvlášť závažný zločin obchodovania s ľuďmi podľa § 179 ods. 1, ods. 4 písm. c/, ods. 5 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 141 písm. a/ Tr. zák., vo viacčinnom súbehu s obzvlášť závažným zločinom legalizácie príjmov z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 1 písm. a/, písm. b/, ods. 4 písm. a/, písm. b/, písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 141 písm. a/ Tr. zák.; v skutku IV. obžaloby v bodoch 1/, 2/, 3/ pre obzvlášť závažný zločin obchodovania s ľuďmi podľa § 179 ods. 1, ods. 4 písm. c/, ods. 5 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 141 písm. a/ Tr. zák., vo viacčinnom súbehu s obzvlášť závažným zločinom legalizácie príjmov z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 1 písm. a/, písm. b/, ods. 4 písm. a/, písm. b/, písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 141 písm. a/ Tr. zák. a **M. O.** v skutku I. obžaloby pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák.; v skutku III. obžaloby v bode 4/ pre obzvlášť závažný zločin obchodovania s ľuďmi podľa § 179 ods. 1, ods. 4 písm. c/, ods. 5 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 141 písm. a/ Tr. zák., vo viacčinnom súbehu s obzvlášť závažným zločinom legalizácie príjmov z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 1 písm. a/, písm. b/, ods. 4 písm. a/, písm. b/, písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 141 písm. a/ Tr. zák.; v bode V. obžaloby pre zločin prevádzachstva podľa § 356 Tr. zák. na tom skutkovom základe, ako je to uvedené vo vyššie uvedenej obžalobe prokurátora.

Obvinení A. P. i M. O. boli vzatí spolu s ďalšími spoluobvinenými do väzby uznesením sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica zo dňa 14. apríla 2010, sp. zn. Tp 35/2010, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28. apríla 2010, sp. zn. 2 Tost 11/2010, z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a/, písm. c/ Tr. por., pričom lehota väzby im začala plynúť dňa 12. apríla 2010.

Väzba bola uznesením sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica zo dňa 21. októbra 2010, sp. zn. Tp 35/2010, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28. októbra 2010, sp. zn. 5 Tost 36/2010, predĺžená do 12. apríla 2011 s tým, že obvinený A. P. sa ponecháva vo väzbe z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Väzba bola následne predĺžená uznesením sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica zo dňa 23. marca 2011, sp. zn. Tp 35/2010, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 31. marca 2011, sp. zn. 6 Tost 9/2011, do 12. septembra 2011.

Uznesením sudcu pre prípravne konanie Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica zo dňa 23. januára 2012, sp. zn. Tp 35/2010, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 1. februára 2012 bola väzba obvineným predĺžená do 12. mája 2012.

Uznesením sudcu pre prípravne konanie Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica zo dňa 4. apríla 2012, sp. zn. Tp 35/2010, bol obvinený P. prepustený z väzby na slobodu a obvinenému M. O. boli dôvody väzby zredukované len na dôvod podľa ustanovenia § 71 ods. 1 písm. a/ Tr. por. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 3. mája 2012, sp. zn. 2 Tost 11/2012, toto rozhodnutie o prepustení obvineného P. z väzby na slobodu ako aj rozhodnutie o zmene dôvodov väzby u obvineného O. zrušil, žiadosť obvineného P. o prepustenie z väzby zamietol, jeho písomný sľub neprijal a neuložil nad ním dohľad probačného a mediačného úradníka.

Ostatný raz bol o väzbe obvinených rozhodnuté po podaní obžaloby na obvinených P., O. ako aj s nimi ďalších obvinených, kedy senát Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica uznesením zo dňa 19. apríla 2012, sp. zn. BB-3T 13/2012, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 3. mája 2012, sp. zn. 2 Tost 10/2012, rozhodol o ďalšom trvaní väzby obvinených.

Pri rozhodovaní o sťažnosti obvinených mal Najvyšší súd na zreteli ustanovenie § 76 ods. 1 Tr. por., podľa ktorého môže väzba v rámci základnej alebo predĺženej lehoty väzby v prípravnom konaní a v konaní pred súdom trvať len nevyhnutný čas, čo je podporené aj rozhodovacou praxou Európskeho súdu pre ľudské práva a tiež Ústavného súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Vychádzal aj z ustanovenia § 79 ods. 2 Tr. por., podľa ktorého policajt, prokurátor, sudca pre prípravne konanie a súd sú povinní skúmať v každom období trestného stíhania, či dôvody väzby trvajú aj naďalej, resp. či sa zmenili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky už v predchádzajúcich rozhodnutiach, naposledy v uznesení z 3. mája 2012, sp. zn. 2 Tost 10/2012, vyslovil názor, že trestné stíhanie obvinených pre skutky, pre ktoré im bolo vznesené obvinenie aj v tomto štádiu trestného konania (konanie pred súdom po podaní obžaloby), sa vedie dôvodne, skutky boli spáchané, majú znaky vyššie špecifikovaných trestných činov a existuje aj dôvodné podozrenie, že tieto

skutky spáchali obvinení P. a O. aj spolu s ďalšími obvinenými osobami. K rovnakému záveru dospel senát Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica v sťažnosťou napadnutom rozhodnutí zo dňa 19. júla 2012. Najvyšší súd si tieto závery vyššie menovaných súdov osvojuje a v ďalšom na ne odkazuje.

V prípade oboch obvinených je v súčasnom štádiu trestného konania splnená aj ďalšia materiálna podmienka ponechania obvinených vo väzbe, a to existencia väzobných dôvodov podľa § 71 ods. 1 Tr. por. V prípade obvineného P. ide o väzobné stíhanie z dôvodu uvedeného v ustanovení § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. a v prípade obvineného O. sú to dôvody uvedené v ustanovení § 71 ods. 1 písm. a/ a písm. c/ Tr. por. Podľa zistenia Najvyššieho súdu uvedené väzobné dôvody, pre ktoré bola obmedzená osobná sloboda obvinených ich vzatím do väzby, sa opiera o celkom konkrétne skutočnosti vyžadované zákonom, pričom z nich vyplýva reálna obava z následkov predpokladaných v ustanovení upravujúcom dôvody útekovvej väzby a preventívnej väzby.

V tejto súvislosti Najvyšší súd poukazuje na uznesenie senátu Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica zo dňa 19. júla 2012, sp. zn. BB-3T 13/2012, kde tento v odôvodnení svojho rozhodnutia podrobne popísal dôvody, pre ktoré považoval väzobné dôvody upravené v ustanovení § 71 ods. 1 písm. a/, písm. c/ Tr. por. v prípade obvineného O. a § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. v prípade obvineného P. za opodstatnené. Najvyšší súd si závery súdu prvého stupňa osvojuje, s týmito sa v plnej miere stotožňuje a v ďalšom na ne odkazuje.

K námietke oboch obvinených, že sa neustále opakujú tie isté odôvodnenia súdov o potrebe väzobné stíhanie obvinených, Najvyšší súd konštatuje, že súdy majú povinnosť v každom štádiu trestného konania skúmať dôvody ďalšieho trvania väzobného stíhanie obvinených, pričom sú viazané nielen vnútroštátnym zákonom ale aj medzinárodnými zmluvami. V zmysle Dohovoru, jeho článku 5 ods. 1 písm. c/ je potrebné, aby k počiatočnej podmienke obmedzenia osobnej slobody obvineného, ktorou je podozrenie zo spáchania trestného činu, pristúpili aj ďalšie iné skutočnosti odôvodňujúce potrebu väzobného stíhanie a tieto majú byť vážne a dostatočne odôvodňujúce ďalšie trvanie väzby. V predmetnom prípade je táto podmienka splnená, čo vo svojich rozhodnutiach súdy rozhodujúce o ďalšom trvaní väzby obvinených v predmetnej trestnej veci aj uviedli a náležite zdôvodnili

a aj keď sa to môže javiť ako neustále opakovanie tých istých dôvodov a účelové obmedzovanie osobnej slobody obvinených, opak je pravdou.

Trestný poriadok v ustanovení § 71 ods. 1 vymedzuje dôvody, pre ktoré môže byť obmedzená osobná sloboda osoby a podľa tohto ustanovenia môže byť osobná sloboda obmedzená jedine obvinenému, a to len vtedy ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že

a) ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko, alebo ak mu hrozí vysoký trest,

b) bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mať obťažovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo

c) bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

V prípade slovného spojenia „konkrétna skutočnosť“ sa v zákone síce neuvádza, čo si treba pod týmto pojmom predstaviť, ale v tomto prípade je posúdenie týchto skutočností vecou súdu, ktorý na základe skutkových okolností a dôkaznej situácie v konkrétnej trestnej veci v čase rozhodnutia o väzbe (čiže aj o zamietnutí žiadosti o prepustenie obvinených z väzby) posúdi, či vzatie obvinených do väzby a ich ďalšie držanie v nej, je opatrením nevyhnutným na dosiahnutie účelu trestného konania a či tento účel nemožno dosiahnuť inak. V posudzovanej veci tieto konkrétne skutočnosti zakladajúce väzobné dôvody upravené v ustanovení § 71 ods. 1 písm. a/, písm. c/ Tr. por. v prípade obvineného O. a § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. v prípade obvineného P. vyplývajú z povahy a charakteru trestnej činnosti, ktorá im je kladená za vinu, kde táto mala byť páchaná plánovite, organizovane a vyznačuje sa vysokým stupňom sofistikovanosti a cieľom bola ziskuchtivosť.

K námietke obvineného P., že obžaloba vykazuje viacero pochybení, ktoré sú v rozpore s ustanovením § 235 písm. c/ Tr. por. Najvyšší súd konštatuje, že za tejto situácie

je jeho predmetom rozhodnutie o sťažnosti obvinených o zamietnutí žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu. Preto nie je vecou Najvyššieho súdu aj skúmanie samotnej podstaty obžaloby, ale len posúdenie okolností, či aj v danom štádiu trestného konania naďalej trvajú dôvody väzby u obvinených. V tomto štádiu trestného konania nie je vecou súdu rozhodnutie o vine obvinených, ale len posúdenie podmienok väzobného stíhania. Bude vecou prvostupňového súdu, aby sa s týmito skutočnosťami vysporiadal pri rozhodovaní o merite veci, teda o vine či nevine obvinených.

V súlade so zákonom teda postupoval Špecializovaný trestný súd, keď žiadosti obvinených A. P. a M. O. o prepustenie z väzby na slobodu zamietol.

Zákonu zodpovedá aj postup Špecializovaného trestného súdu, keď podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por. neprijal písomný sľub a podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por. zamietol návrh obvineného P. na nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka. Aj s týmito závermi prvostupňového súdu sa Najvyšší súd plne stotožňuje a v ďalšom na ne odkazuje.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil dôvod pre zmenu prvostupňového uznesenia, preto sťažnosti obvinených A. P. a M. O. podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 14. augusta 2012

JUDr. Milan L i p o v s k ý , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová